

Ze świata złudy.

(*Bagatela*: »Śmierć Kochanków« Chiarellego — *Operetka Nowości*: Występy pani Lucyny Messal. Ze srebrnego ekranu).

Prawdziwy «embarras de richesse» był w ubiegłym tygodniu. W »Bagateli« »Śmierć Kochanków« efektowna groteska Chiarellego, która jest pełnym subtelnej ironji persyflażem miłości romantycznej.

W *Operetce* gościnne występy »Królowej operetki« pani *Lucyny Messal* (która trochę zbyt późno po raz pierwszy zawitała do nas) w *Teatrze im. Słowackiego*, *Lucy Kieselhausen*, tancerka, w ciekawy, aczkolwiek dowolny sposób, interpretująca... nóżkami Chopina; Haydna, Straussa (bajeczne ekspresjonistyczne kostjunki), w *Starym Teatrze*, *Artur Rubinstein*, jeden z najbardziej »twórczych« i indywidualnych pianistów doby współczesnej, odczyt *W. Sieroszewskiego* o »japońskiej powieści« — to chyba dość jak na jeden tydzień, a na wytrzymałość finansową »naszych mecenasów i melomanów« może nawet... za wiele, (dowodem pustki na wieczorze *Lucy Kieselhausen*).

Śluchając »Śmierci Kochanków«, wytwornej groteski, Chiarellego, autora granych również w »Bagateli« »Twarzy i maski« i »Chimer« — przychodzimy do przekonania, że dramat współczesny t. zw. »psychologiczny« zbankrutował, demaskując swą istotną nicość, pozorność swej grozy, swą teatralną sztuczność, swe kłamstwo i obłudę, a natomiast komedia, a raczej komizm (zwłaszcza groteskowy) kryje w sobie więcej możliwości i więcej niespodzianek, budząc większe zainteresowanie niż istotny tragizm. Szkoda że ten literacki »Kabinetstück« zagrano w »Bagateli« w ten sam sposób, co sztuczny i węgierski lub »lekki« komedję franc., to jest bezbarwnie, nie zadając sobie zbyt wiele trudu, nad wydobyciem odrębnego stylu groteski i zacierając — przez niepotrzebną szarżę — subtelności głębokiej ironji. Chlubny wyjątek stanowiła tylko pani Bruczoła i pani Sznaga-Andruszewska a poniekąd i p. Melina... Reżyserował p. Dobrzański.

Ze pani *Lucyna Messal* jest jedną z najwybitniejszych primadonn operetki polskiej, o tem więdzieliśmy już oddawna, słysząc o jej tryumfach i uwielbieniu jakim — do niedawna jeszcze — darzyła swą »Messalkę« — Warszawka. Długo, długo czekać musieliśmy, zanim zgodziła się zawitać do grodu Kraka, gdzie w trzech swych najlepszych kreacjach jako *Frasquita*, *Bajadera* i *Czaraszka* przedstawiła się jako dojrziała, pełna swobody, temperamentu i rutyny scen. artystka, władająca dzwięcznym, dobrze postawionym głosem i jako bajeczna tancerka o posagowej junoncznej staturze — choć — mimo ew. zarzutu partykularyzmu małopolskiego — przyznając się, iż wolę przecież Miłowską — naszą lubą »Miłosię«.

* * *

»Screenitis« — oto nazwa nowej »choroby kinowej«, którą ukuli Amerykanie od wyrazu »screen« (ekran) a która określa tę żądzę zabłyśnięcia na ekranie, tę psychozę gromadną jaką owłada tysiące panien i mężatek i panów pędząc

Kazimiera Niewiarowska, primadonna operetki »Nowości« w Warszawie, występuje wraz z Dagnij Servae, Magdą Sonią i Węgrzynem w nowym filmie zagranicznej produkcji.

ich do sławnego i osławionego już miasta wytwórni filmowych *Hollywood* w Kalifornii, dokąd dążą po laury i olbrzymie honoraria a znajdują zawód i bolesne rozczarowanie. Według obliczeń władz miejscowych przybywa codziennie do *Hollywood* po czterysta osób z zamiarem wstąpienia na scenę wytwórni filmowych. Razem przeszło 100.000 osób próbowało już szczęścia, ale z tej liczby zaledwie 3 mężczyźni i 4 kobiety zdołało się istotnie wybić.

ELEGANT

Zwierzęta jako ludzie. Sensacyjny film zwierzęcy, grany wyłącznie przez zwierzęta

Tak się zdarzyło, że równocześnie dwa kinoteatry »Sztuka« i »Uciecha« wyświetlają filmy, których scenariusze oparte są właśnie na tej »psychozy filmowej« (Screenitis).

Hollywood (Szał filmowy) wyświetlany w »Sztuce« jest pyszną rewją techniki kinemat. W miłą i zabawną historję młodej panny marzącej o karierze filmowej, reżyser James' Cruze wplótł wszystkie uroki i czary sztuki kinowej, wprowadzając przygodnie do akcji takie gwiazdy filmowe jak *Pola Negri*, *Mary Pickford*, *Fairbanksa*, *Chaplina*; żyjących sobie beztroskliwie i »kręcących« nowe filmy. Kapitałnym i nowym w pomyśle, jako realizacja bezsensownych skojarzeń sennych, jest sen o *Hollywood*.

Trochę odmiennie, bo bardziej romantyczno-

kryminalistycznie, potraktowano ten sam temat w innym filmie, zatytułowanym »Dusze na sprzedaż« (kino *Uciecha*), który jest znów opowieścią niezwykłych przygód przyszłej gwiazdy filmowej *Elconory Boardman*, zapędzonej przypadkiem do *Hollywood*, gdzie również poznajemy szereg wybitnych »Gwiazd«, budzących podziw i zazdrość u nieszczęśliwych adeptów X. muzy. Na uwagę zasługują efektowne zdjęcia burzy i pożaru cyrku, i przygotowania do zdjęć, które pozwalają nam wglądnąć w zakulisowe tajniki kunsztu filmowego.

Dom handlowcy Potash i Perlmutter (Ala-film — wyświetlany w kinie *Nowości*) jest pierwszorzędnym komediowym filmem amerykańskim, stworzonym przez *Samuela Goldwyna*. Doskonale typy zwłaszcza obu współników, granych przez *Barnaya* (Potash) i *Carra* (Perlmutter) świetnie podmalowane tło finansjery żydowsko-amerykańskiej, i szczerzy, pogodny humor, oto zalety tej amerykańskiej komedji. Scenariusz — mimo wątpliwości akcji — interesuje i bawi a przegląd toalet i balet stanowi niezwykłą i pożądaną atrakcję — jako usprawiedliwiona »wkładka«.

Najbliższe dni i tygodnie przyniosą nam — wnosząc z zapowiedzi repertuarowych — cały szereg najwybitniejszych, godnych widzenia dzieł, rozkwitającej bajecznie sztuki filmowej.

T. Bil.

„HARRY GORDON”

Niezwykłe przygody króla detektywów.

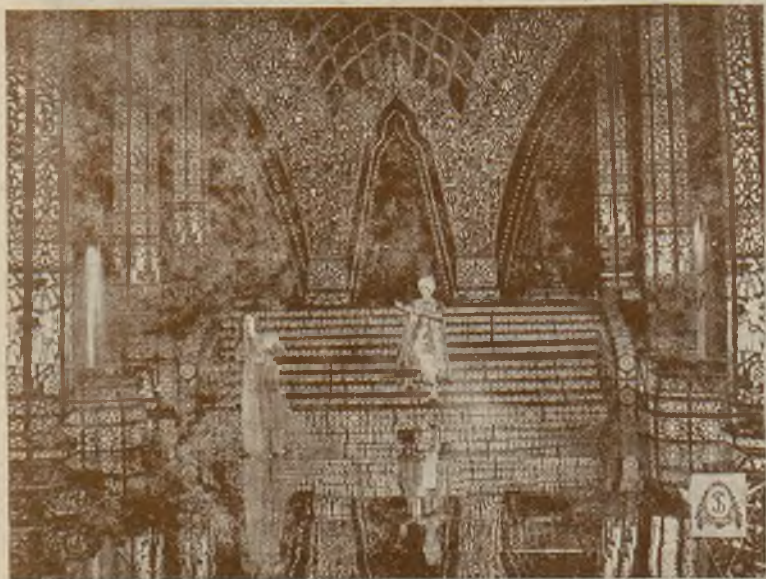
Dotąd opuściły już prasę:

Nr. 1. Krwawy klub z Nowego Jorku.

w przygotowaniu

Nr. 2. Żółta śmierć z nad Hoang-ho.

Każdy tom stanowi odrębną całość. — Fascynująca treść trzyma czytelnika w szalonym napięciu. Piorunujące tempo akcji. — Cała Polska czyta już dziś te znakomite opowieści o wielkim człowieku czynu, pogromcy zbrodni.

Pieśń tryumfującej miłości Turgenjewa — we filmie z nową »Gwiazdą« rosyjską Natalją Kowanko.

Maks Linder sławny komik francuski w najnowszym swym filmie »Błazen z miłości«.